

## POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 15 listopada 2023 r.,  
sprawy **K. Z.**  
skazanego z art. 224 § 2 k.k. i in.  
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego  
od wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu  
z dnia 16 maja 2023 r., sygn. akt II Ka 112/23,  
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Lubaczowie  
z dnia 23 lutego 2023 r., sygn. akt II K 343/22,

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lubaczowie wyrokiem z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie II K 343/22, uznał K. Z. za winnego tego, że w dniu 3 czerwca 2022 r. w P. poprzez popchnięcie kuratora zawodowego B. K. z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Lubaczowie naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego podczas pełnienia przez niego obowiązków służbowych i zmuszał go tym samym do zaniechania prawnej czynności służbowej polegającej na wykonaniu orzeczenia sądu o odebraniu małoletniej M. Z., to jest przestępstwa z art. 224 § 2

k.k. i art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Orzeczenie to zostało zaskarżone w całości apelacją obrońcy oskarżonego, w której zarzucono:

„1/ błąd w ustaleniach faktyczny przyjętych za podstawę orzeczenia i przyjęcie że:

- oskarżony intencjonalnie odepchnął kuratora B. K. czym naruszył jego nietykalność cielesną podczas wykonywania obowiązków służbowych w sytuacji gdy pomiędzy oskarżonym mającym chore dziecko na rękach a pokrzywdzonym doszło do kontaktu fizycznego w sytuacji, gdy oskarżony przechodził obok pokrzywdzonego co nastąpiło w sposób nieumyślny i przypadkowy oraz nie było ukierunkowane na spowodowanie zaniechania prawnej czynności polegającej na odebraniu dziecka,

- Sąd pominął w swoich ustaleniach fakt posiadania przez oskarżonego zaświadczenia lekarskiego, z którego wynikało, że dziecko jest chore, zażywa antybiotyków oraz zalecenie aby nie opuszczało miejsca swojego pobytu, tj. domu oskarżonego, pomimo tego, że fakt posiadania takiego zaświadczenia wynika z zeznań świadków oraz wyjaśnień oskarżonego,

2/ naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 224 § 2 k.k. i art. 222 § 1 k.k. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, bowiem oskarżony nieumyślnie naruszył nietykalność cielesną pokrzywdzonego i tym samym nie wyczerpał znamion czynu zabronionego opisanego w ww. przepisach,

- art. 222 § 2 k.k. przez błędną wykładnię i niezastosowanie, bowiem pokrzywdzony w sposób niewłaściwy przeprowadził odebranie dziecka, gdyż w sytuacji gdy oskarżony wskazywał, że dziecko jest chore i nie może opuszczać miejsca pobytu, na co dysponował zaświadczeniem lekarskim (którego pokrzywdzony nie chciał przeczytać) pokrzywdzony winien odstąpić od czynności względnie podjąć kontakt z lekarzem wystawiającym zaświadczenie dla ustalenia możliwości przeprowadzenia odebrania dziecka, tym samym pokrzywdzony zachował się w

sposób niewłaściwy, co winno doprowadzić do złagodzenia kary lub nawet odstąpienia jej wymierzenia,

3/ rażąco niewspółmierność orzeczonej kary poprzez:

- orzeczenie bezwzględnej kary pozbawiania wolności w wymiarze 4 miesięcy w sytuacji, gdy okoliczności sprawy wskazywały na istnienie okoliczności (choroby dziecka, posiadania przez oskarżonego zaświadczenia lekarskiego z którego wynikało, że dziecko nie może opuszczać miejsca pobytu, niezweryfikowaniu przez pokrzywdzonego zaświadczenia lekarskiego oraz ustalenia czy odebranie dziecka może zostać przeprowadzone bez uszczerbku dla zdrowia dziecka) przemawiających za złagodzeniem kary lub nawet odstąpienia jej wymierzenia z uwagi na niewłaściwe zachowanie pokrzywdzonego”.

W konsekwencji tych zarzutów apelujący wniósł o:

1/ zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu zabronionego,

lub

2/ zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i odstąpienie od wymierzenia oskarżonemu kary lub nadzwyczajne złagodzenie kary i orzeczenie wobec oskarżonego kary grzywny lub kary ograniczenia wolności zgodnie z art. 60 § 6 pkt 4 k.k., ewentualnie warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności ,

względnie

3/ uchylenie wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszointancyjnym.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, Sąd Okręgowy w Przemyślu wyrokiem z dnia 16 maja 2023 r., sygn. II Ka 112/23, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Zaskarżając w całości rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego obrońca skazanego zarzucił w wywiedzionej kasacji rażące naruszenie przepisów prawa materialnego:

„1. art. 224 § 2 k.k. i art. 222 § 1 k.k. poprzez niewłaściwe rozpatrzenie zarzutu apelacyjnego a przez to usankcjonowanie naruszenia przepisu prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie bowiem skazany nieumyślnie naruszył nietykalność cielesną pokrzywdzonego i tym samym nie wyczerpał znamion czynu zabronionego,

2. art. 222 § 2 k.k. poprzez niewłaściwe rozpatrzenie zarzutu apelacyjnego a przez to usankcjonowanie naruszenia przepisu prawa materialnego przez błędną wykładnię i niezastosowanie, bowiem pokrzywdzony w sposób niewłaściwy przeprowadził odebranie dziecka gdyż w sytuacji, gdy skazany wskazywał, że dziecko jest chore i nie może opuszczać miejsca pobytu, na co dysponował zaświadczeniem lekarskim (którego pokrzywdzony nie chciał przeczytać) pokrzywdzony winien odstąpić od czynności względnie podjąć kontakt z lekarzem wystawiającym zaświadczenie dla ustalenia możliwości przeprowadzenia odebrania dziecka tym samym pokrzywdzony zachował się w sposób niewłaściwy co winno doprowadzić do złagodzenia kary lub nawet odstąpienia jej wymierzenia.”

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu oraz wyroku Sądu Rejonowego w Lubaczowie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Odpowiadając pisemnie na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez obrońcę skazanego K. Z. kasacja jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Sąd Najwyższy niejednokrotnie podkreślał, że obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu, w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można

mówić więc o naruszeniu przepisów prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę, a *de facto* do tego sprowadzają się oba zarzuty kasacyjne, które są powtórzonymi zarzutami apelacyjnymi, do których odniósł się Sąd Okręgowy, dokonując ich wnikliwej oceny.

Powtórzenie zaś w skardze kasacyjnej argumentacji prezentowanej uprzednio w apelacji może być skuteczne tylko wówczas, gdy Sąd II instancji nie rozpozna należycie wszystkich zarzutów i nie odniesie się do nich w uzasadnieniu swojego orzeczenia. Obowiązkiem skarżącego jest wykazanie jakich konkretnych uchybień dopuścił się sąd meriti w kontekście zasad wiedzy (w szczególności logicznego rozumowania) oraz doświadczenia życiowego, oceniając zebrany materiał dowodowy, czego jednak obrońca skazanego nie uczynił. Nie tylko bowiem nie wskazał jakich konkretnie uchybień w zakresie wskazań wiedzy, doświadczenia życiowego i zasad logicznego rozumowania miałyby dopuścić się sądy obu instancji, ale jednocześnie nie wykazał, aby postępowanie Sądu odwoławczego, dokonującego weryfikacji oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd I instancji, było błędne. Podniesiony w tym zakresie zarzut ogranicza się *de facto* do polemiki i negacji stanowiska Sądu a pamiętać należy, że postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, którego celem jest powtórna kontrola odwoławcza, dlatego też w toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów czy nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych.

Przepis art. 222 § 1 k.k. penalizuje naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego. Czyn ten może zostać popełniony w związku lub podczas pełnienia przez funkcjonariusza publicznego obowiązków służbowych. Przestępstwo można popełnić wyłącznie umyślnie – z zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym. Z kolei czynność sprawcza z art. 224 § 2 k.k. polega na zmuszeniu funkcjonariusza publicznego do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej za pomocą przemocy lub groźby bezprawnej. Stronę podmiotową stanowi zamiar bezpośredni. Jest to przestępstwo kierunkowe.

Działanie sprawcy polegające na zastosowaniu przemocy wiążącej się z naruszeniem nietykalności cielesnej funkcjonariusza lub osoby mu do pomocy

przybranej, realizuje jednocześnie znamiona przestępstwa określonego w art. 224 § 1 i 2 k.k. oraz w art. 222 § 1 k.k. i stanowi jedno przestępstwo kwalifikowane z tych przepisów, pozostających w zbiegu kumulatywnym (art. 11 § 2).

Niezasadne jest twierdzenie obrońcy jakoby skazany nieumyślnie naruszył nietykalność cielesną pokrzywdzonego. W rozpoznawanej sprawie skazany K. Z. niewątpliwie wyczerpał znamiona zarzucanego mu czynu. Skazany nie godził się z postanowieniem Sądu o natychmiastowym odebraniu mu małoletniej M. Z. Nie reagował na prośby i polecenia funkcjonariuszy, był pobudzony, agresywny i wulgarny. Działał świadomie i z zamiarem powstrzymania kuratora przed odebraniem dziecka. Fakt celowego i zamierzonego odepchnięcia pokrzywdzonego przez K. Z. potwierdziły zeznania świadków: B. K., D. M., K. P. i A. R. Z zeznań wymienionych świadków wynika, że pokrzywdzony chciał wejść do pokoju, w którym przebywał K. Z. z córką, skazany położył dziecko w łóżku, wstał i odepchnął kuratora – pokrzywdzonego, uniemożliwiając mu wejście do pokoju.

Skazany swoim zachowaniem zrealizował znamiona przestępstwa z art. 224 § 2 k.k. i art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., gdyż naruszył nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego obowiązków służbowych, a tym samym wpływał na niego, w celu zaniechania podjętej prawnej czynności służbowej.

Bezzasadny jest także zarzut z pkt 2 kasacji, tj. naruszenia przepisu art. 222 § 2 k.k. poprzez jego błędną wykładnię i niezastosowanie, bowiem pokrzywdzony w sposób niewłaściwy przeprowadził odebranie dziecka.

Art. 222 § 2 k.k. przewiduje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpienie od jej wymierzenia, w sytuacji, kiedy naruszenie nietykalności zostało wywołane niewłaściwym zachowaniem funkcjonariusza lub osoby przybranej. Nie każde jednak niewłaściwe zachowanie się funkcjonariusza lub osoby przybranej będzie uzasadniało nadzwyczajne złagodzenie kary. W tym zakresie należy rozważyć stopień dolegliwości dla sprawcy zamachu i sposób naruszenia nietykalności.

W sprawie brak jest jednak jakichkolwiek dowodów na to, iż kurator B. K. zachowywał się w stosunku do skazanego w sposób niewłaściwy czy niestosowny.

Jego zachowanie było odpowiednie do danej sytuacji i nakierowane, aby dziecku nie stała się krzywda. Fakt, jak sam pokrzywdzony zeznał, iż nie zapoznał się z zaświadczeniem lekarskim przedłożonym przez K. Z. o stanie zdrowia M. Z. nie stanowi niewłaściwego zachowania czy też nadużycia uprawnień. Żaden ze świadków przesłuchanych w sprawie nie zeznał, aby zachowanie pokrzywdzonego w jakikolwiek sposób mogło wywołać skutek w postaci naruszenia jego nietykalności. Podkreślenia wymaga fakt, iż kurator B. K. wykonywał postanowienie Sądu Rejonowego w Lubaczowie wydane w sprawie III Nsm [...], którym zlecono natychmiastowe odebranie dziecka, poinformował skazanego o celu swojego przybycia i okazał wskazane postanowienie Sądu. Zachowanie kuratora było właściwe, działał on w granicach swoich uprawnień i obowiązków.

Konkludując stwierdzić należy, że nie znajdują potwierdzenia w lekturze uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego zarzuty obrońcy „niewłaściwego rozpatrzenia zarzutu apelacyjnego” naruszenia art. 224 § 2 k.k. i art. 222 § 1 k.k. z pkt 1 kasacji oraz art. 222 § 2 k.k. z pkt 2 kasacji. Odwołując się do analizy uzasadnienia Sądu odwoławczego stwierdzić należy, iż odniósł się on do powtórzonych w kasacji zarzutów apelacyjnych obrazy prawa materialnego i szczegółowo omówił powody dla których uznał je za niezasadne, szczegółowo uzasadniając swoje stanowisko i tym samym czyniąc zadość wymogom przepisu art. 457 § 3 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, kasację obrońcy skazanego uznać należało za oczywiście bezzasadną i oddalić ją na posiedzeniu w trybie przepisu art. 535 § 3 k.p.k.

(K.G.)

[ał]

